

SİĞARANIN KADINA ÖZEL SAĞLIK ETKİLERİ

Prof. Dr. Şule Akçay

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi
Göğüs Hastalıkları AD, Ankara

SSUK KONGRESİ 2010

DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ " WORLD NO TOBACCO DAY 2010"

Tema;

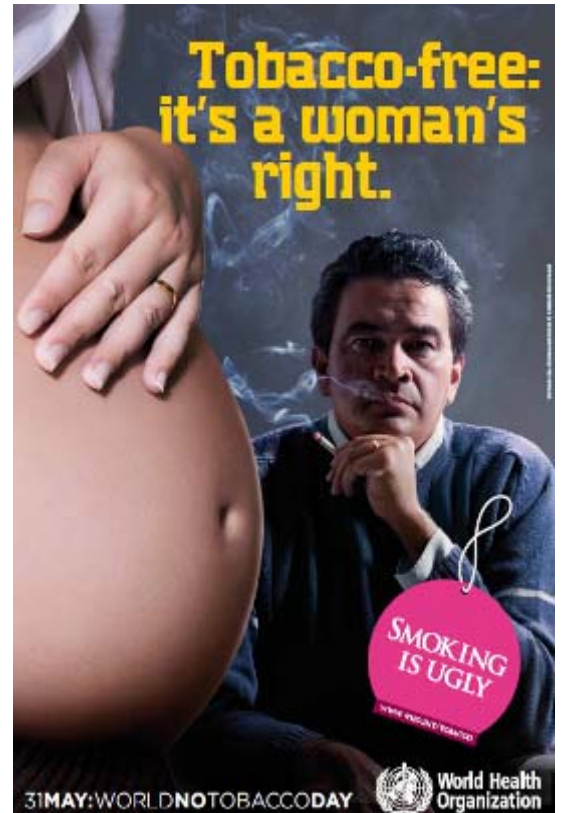
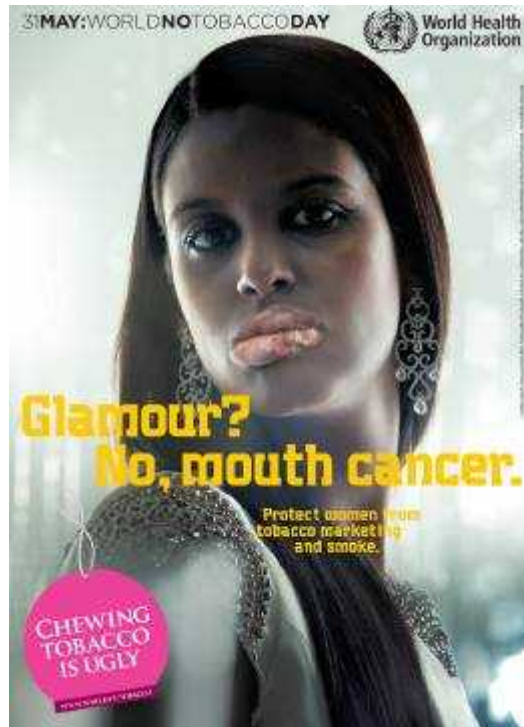
Gender and tobacco with an emphasis on marketing to women

Cinsiyet ve tütün (endüstrinin hedefi kadın);

Kadınları tütün endüstrisinin pazar taktiklerinden ve sigaradan koru!

31 Mayıs
2010

NEDEN HEDEF KADIN ?

SİGARA ENDÜSTRİSİNİN
YENİ HEDEFİ
KADIN

31 MAYIS
SİGARASIZ DÜNYA GÜNÜ

ÇÜNKÜ;

- Sigara içenlerin yaklaşık yarısı sigara ile ilişkili hastalıklar nedeniyle beklenenden daha erken ölecek,

- Endüstri yeni kullanıcı arayışı içindedir ve yeni kullanıcılar olarak kadın ve genç kızları hedeflemektedir.

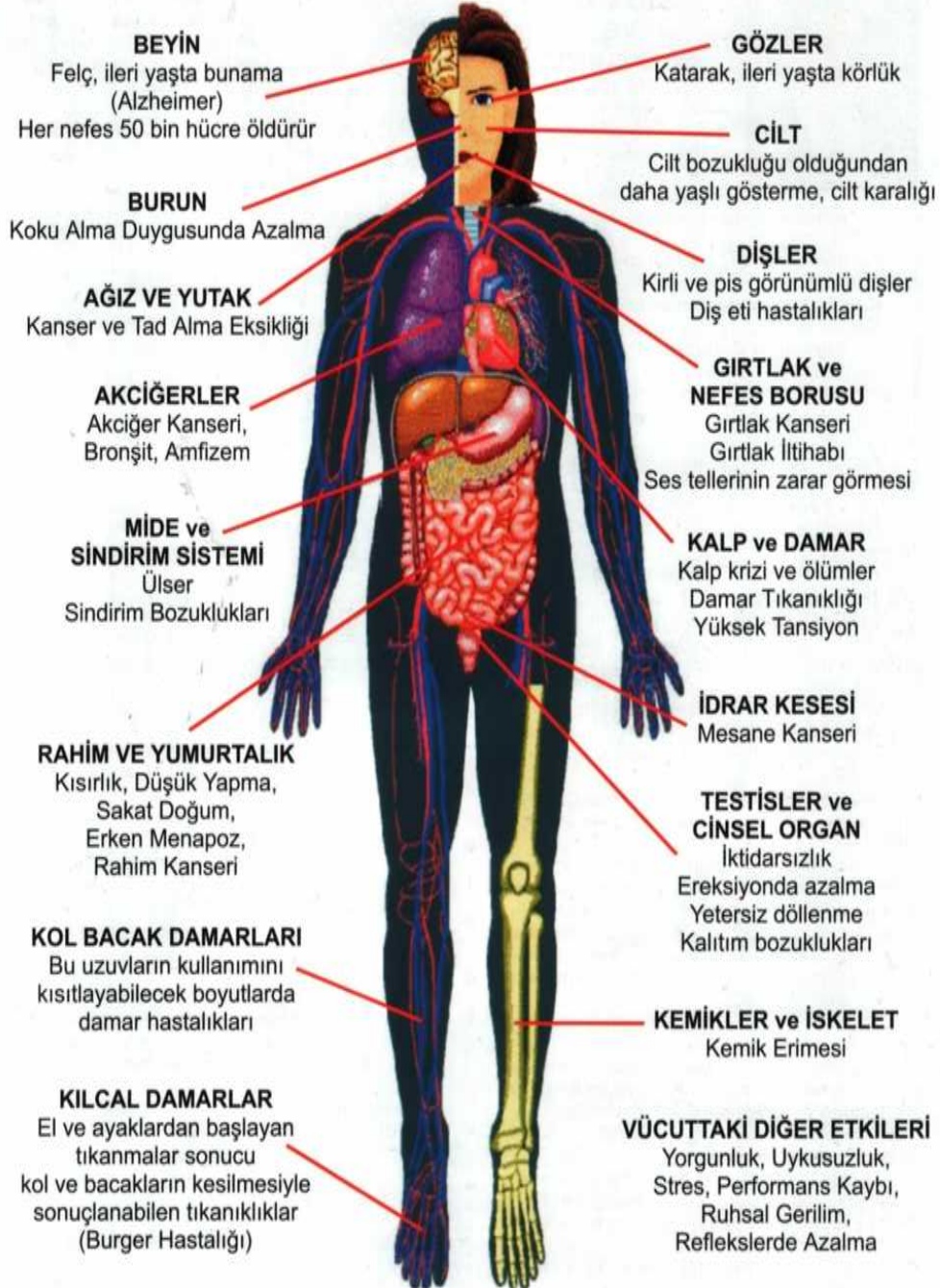
- Genç kızlar arasında sigara kullanımı giderek artmaktadır (KİLO KONTROLÜ)

- 151 ülke verilerinde;

kızlarda sigara içme oranı %7, erkeklerde %12 olup, bazı ülkelerde eşitlenmektedir.

- Her yıl, 5 milyondan fazla kişi, sigara nedeniyle ölmekte ve **1,5 milyonunu kadınlar oluşturmakta**
- Önlem alınmazsa 2030 da 8 milyon kişi ölecek ve bunun **2,5 milyonunu kadınlar oluşturacak**
- Bu kadınların $\frac{3}{4}$ ü **düşük ve orta gelirli ülkelerde olacak**
- 600.000 ölüm pasif içicilerde (**% 64 ü kadın**)

SİĞARANIN İNSAN VÜCUDUNDAKİ ETKİLERİ

Sigara İiminin Kadın Sağlığına Etkileri

- İnfertilite ve gebelik
- Kardiyovasküler
- Solunum
- Kanser
- Diğer

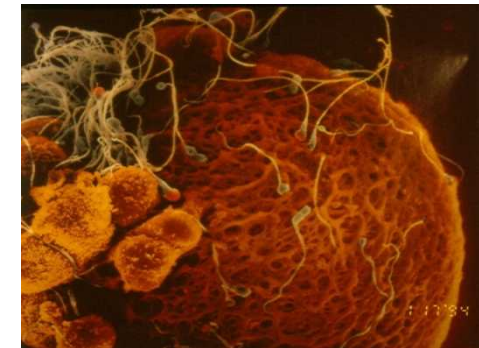
Sigara ve infertilite

Sigara sadece spontan gebe kalmaya engel olmakla kalmıyor, yardımla üreme teknikleri (inseminasyon, ovulasyon indüksiyonu, tüp bebek vs) **tedavilerinde de başarısızlığa** neden oluyor.

Ağır içici kadınlarda ;

- Ortalama bazal FSH düzeyleri daha yüksek,
- Ovulasyon indüksiyonuna cevaplarının daha düşük,
- Elde edilen oosit sayısı daha az
- Fertilizasyonun daha düşük
- İmplantasyon daha düşük
- Gebe kalma oranlarının daha az

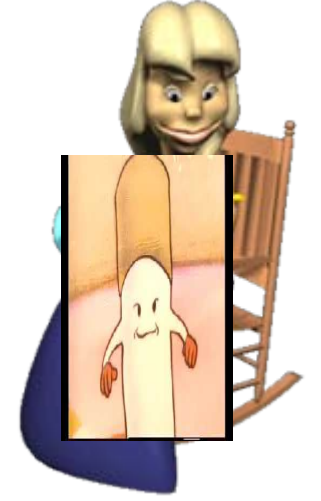

Sigara ve infertilite

- Epigenetik değişimler nesilden nesile aktarılmakta (özellikle yardımla üreme teknikleri ile),
- Sigara içen kadınlar kendi sağlıklarını tehlikeye atmamakla kalmayıp, çocuklarının hatta torunlarının bile hayatlarını riske atmaktadırlar.

Sigara ve gebelik

- Sigara özellikle **anne yaşı arttıkça**;
  - düşük,
  - ektopik gebelik,
  - preeklampsi,
  - plasenta previa,
  - intrauterin gelişme geriliği,
  - erken membran rüptürü
  - erken doğum

risklerini artırmaktadır.

- Çünkü nikotin, kadmiyum ve poliaromatik hidrokarbonlar, trofoblast invazyonu ve proliferasyonunu engellemektedir
- Üstelik plasental oluşum tamamlandıktan sonra da **plasentayı kolayca geçmektedir.**

Sigara ve gebelik

- Gebelikte sigara içmek **tiroid hacmini artırır** ve **iyot eksikliğine** yol açar,
- Bu annelerin bebeklerinin doğumda kordon kanlarındaki ölçümlerde **tirotropin, tiroksin ve serbest tiroksin indeksinin düşük, serbest tiroksin indeksi / tirotropin oranının yüksektir,**
- Bu durum **intrauterin dönemde fetal hipertiroidiye ve dolayısı ile fetal gelişme geriliğine** yol açabilmektedir.

Sigara ve gebelik

- Bu risklerin artışı içilen sigara miktarı ve süresi ile ilişkilidir.
- Bu durum **pasif içiciler için de geçerlidir**
- Planlanan gebelikten 3 -4 ay önce sigarayı tamamen bırakmak gerekmektedir.

Anne sütü

- Anne sütü ile beslenme sıklığı ve süresi de sigara içen kadınlarda içmeyenlere göre düşük bulunmuştur
- Sigara içen annelerin süt miktarı da içmeyenlere göre daha düşüktür

Menstrüel siklus

- Sigara içimi kadınların menstrual fonksiyonlarını da etkilemekte ve menstrüel düzensizliklere neden olmaktadır
- Sigara içen kadınlarda dismenore yakınması artmaktadır
- Düzensiz sikluslar

Sigara ve menopoz

- Sigara **menopoza girme yaşının erkene** çeker...
- 5 yıldan uzun süre günde 15 ve üzerinde sigara içen kadınlarda **menopoz 1-4 yıl öne** çekilmektedir.
- Postmenopozda **sıcak basmaları** sigara içen kadınlarda **daha fazla** şikayete neden olmaktadır.

Kardiyovasküler Sisteme Etkileri

- Kardiyovasküler hastalıklar erkeklerde olduğu kadar kadınlarda da başta gelen ölüm nedenlerindedir
- Sigara içen kadınlarda
  - Koroner arter hastalığı
  - İskemik felç
  - Subaraknoid kanama riskleri artmıştır

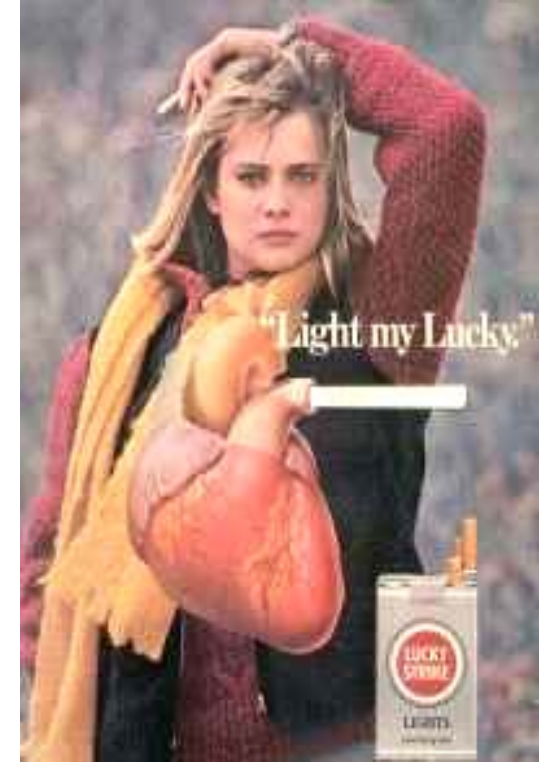
Koroner arter hastalığı

- Koroner arter hastalığı riski genç kadınlarda yaşlılara göre relatif olarak artmış bulunmuştur
- Bu relatif risk :
  - 35-64 yaş grubu olgularda 3 kat artmışken,
  - 65 yaş üstü olgularda 1.6 kat artmış bulunmuştur

Koroner arter hastalığı

- Özellikle oral kontraseptif kullanan kadınlarda, sigara içim ile birlikte koroner kalp hastalığı riski artmaktadır

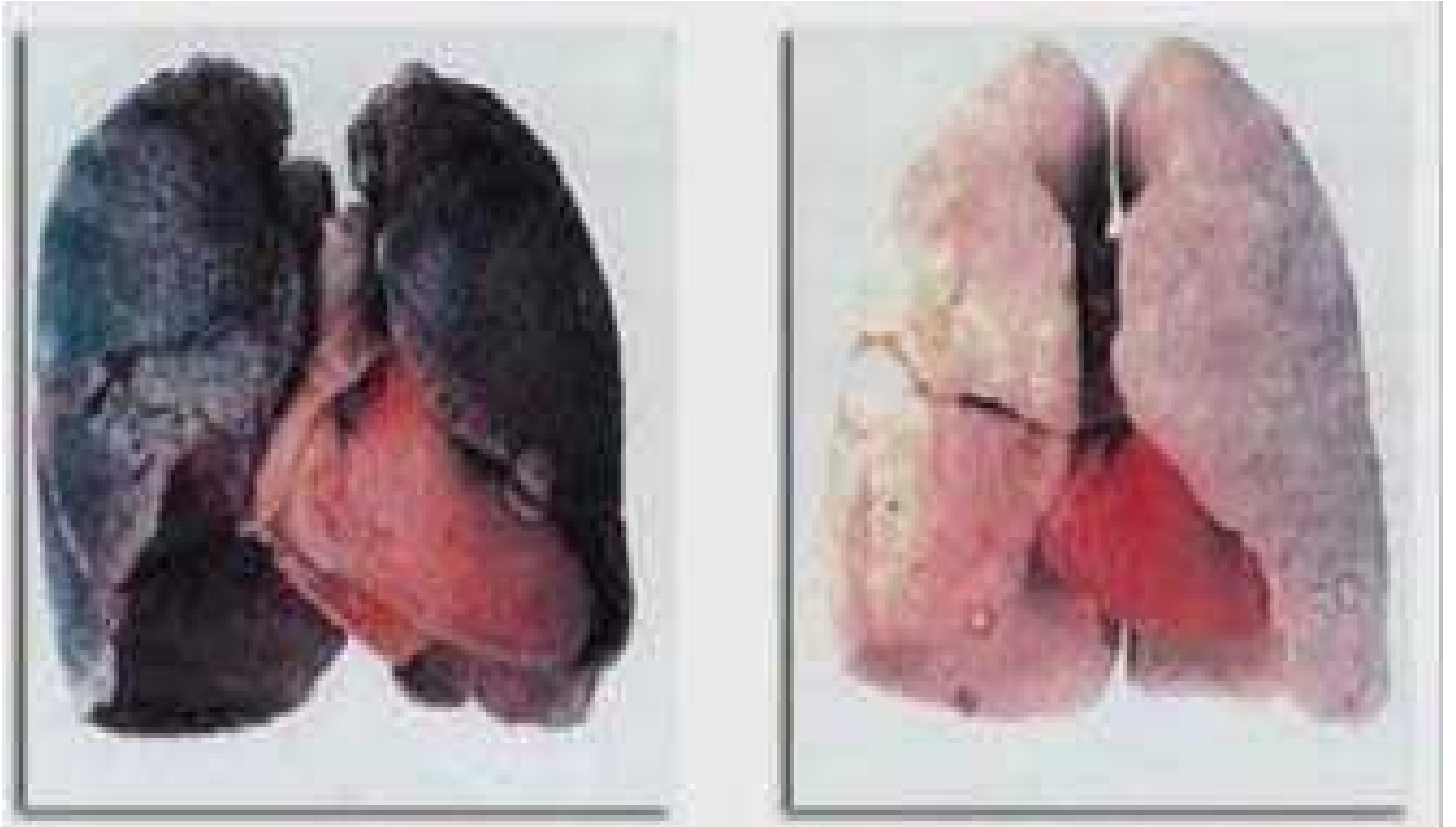

Sigara içen kadınlarda

- Karotis arterinde ateroskleroz
- Periferel vasküler ateroskleroz
- Abdominal aort anevrizması rüptürü oranı artmıştır

AKCİĞERLER

• Bilimsel alışmalar, sigara ien kadınların daha büyük bir risk altında olabileceklerini ortaya koymuştur.

• Sigara herkesi öldürüyor, ancak kadına özgü farklılıklar var

• Akciğer kanseri ve KOAH kadınlarda daha az sayıda sigara iiminde bile gelişiyor

- 2000 sigara içen kadın: erkeklerden daha az sigara içmelerine rağmen KOAH yönünden daha çok risk altında
- Kadınlar sigara dumanına erkeklerden daha duyarlı
- Kadınlar daha dar ve daha duyarlı hava yollarına sahip olmaları nedeniyle daha çok risk altında olabilirler
- British Lung Foundation 2005; kadınların akciğer kapasiteleri daha düşük ve genetik nedenler var

FİZİKSEL GÖRÜNÜM VE SİGARA

- Ciltte kırışıklıklar
- Dişlerde sararma ve kötü koku

Sigara ve Cilt

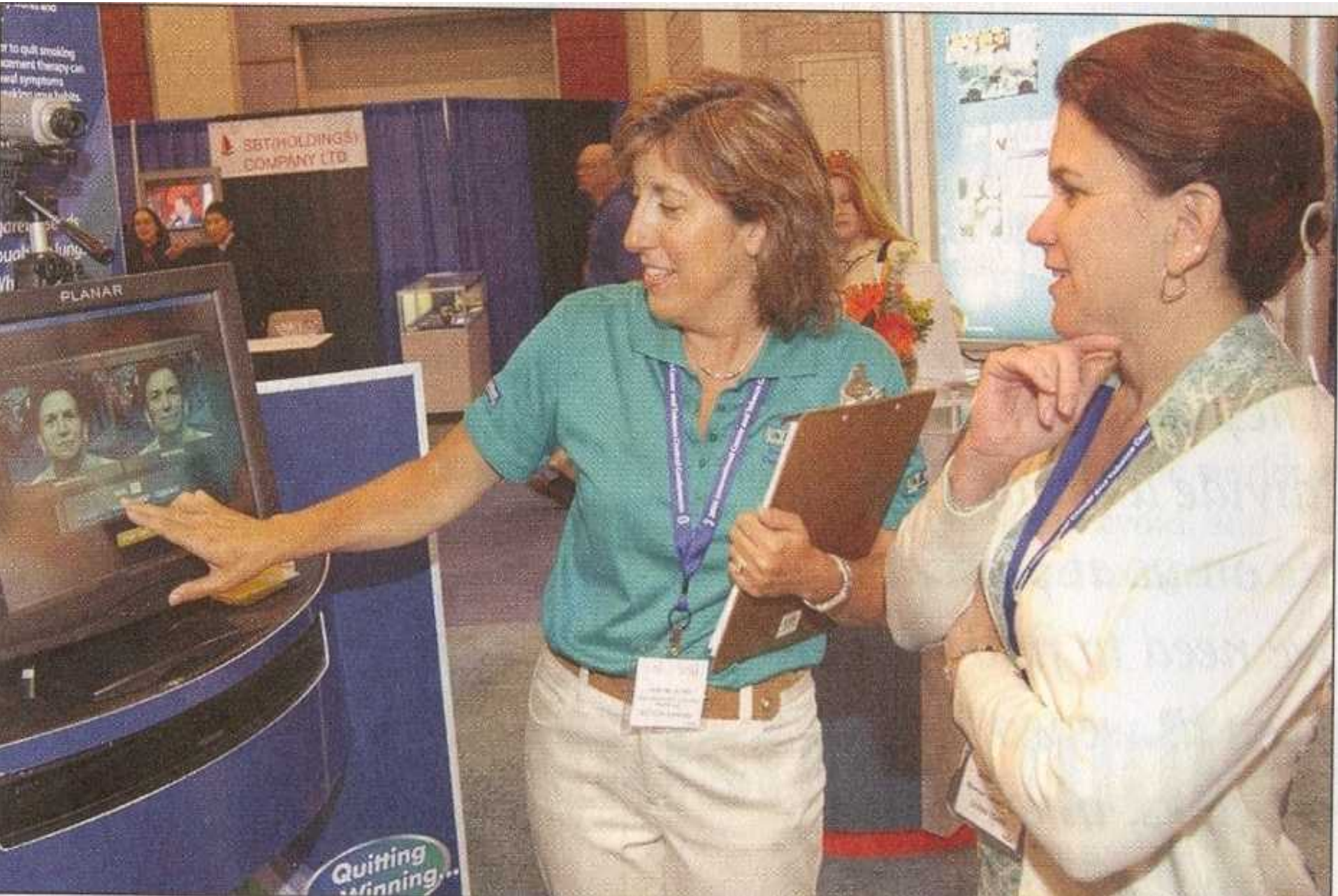

Sigaranın **cilt yaşlanmasını hızlandırdığı** kesindir

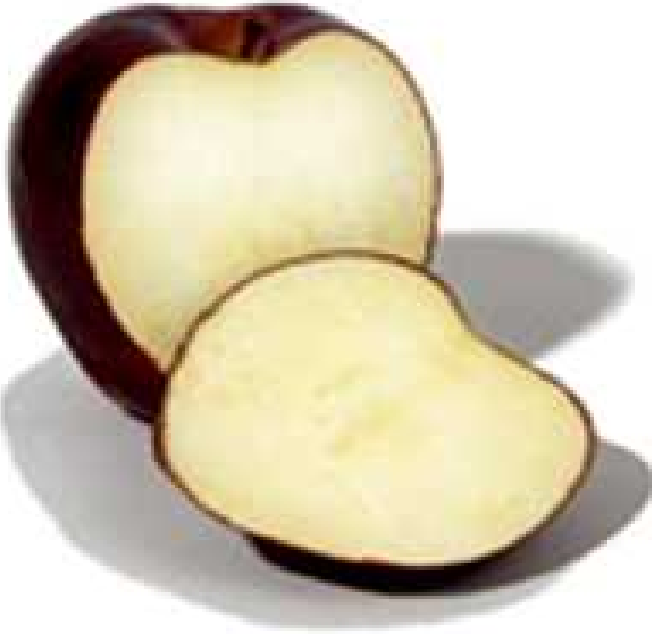
- Ciltte ince kapillerlerde **kan akımını azaltır**
- Ciltte yer alan **kollajeni yıkan enzimleri artırır**
- Cildin bozulmasını engelleyen **A vitamini deposunu azaltır**
- Cildin korunmasında önemli bir antioksidan olan **C vitamininin emilimini azaltır**
- Serum androstendion seviyesini, testosteron ve DHEAS/SHBG oranını artırır

Sonuçta; **Donuk, renksiz, derin kırışıklar** içeren, **elastikliği ve tonusu azalmış** ve kadının kronolojik yaşından daha **yaşlı** bir cilde sahip olunur.

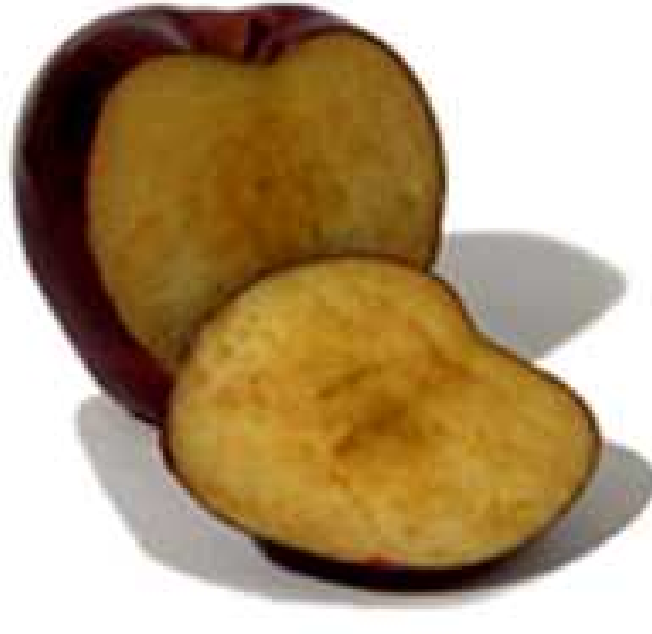
WCTOH Günlük Gazetesi 2006

Neden yaşılanıyoruz?

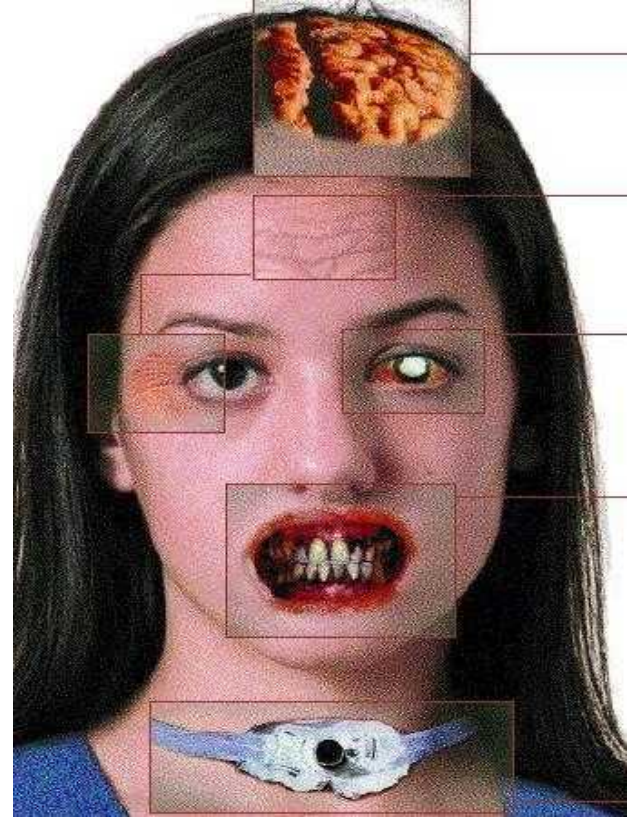
Yeni kesilmiş elmanın görüntüsüdür.

Aynı elmanın oksidasyona uğramış görüntüsüdür.

- Bir elmayı kestikten sonra beklettiğinizde elmanın yüzeyi havadaki oksijenin etkisiyle oksidasyona uğrar ve kahverengi bir görünüm alır.
- Serbest radikaller, aynı yıkımı, vücudumuzun hem içinde, hem de dış görünümü olan cildimizde gerçekleştirilmektedir!

- Serbest radikaller **sigara dumanı**, alkol, nitrojen oksit ve ozon gibi kimyasal ajanlar, ultraviyole ışın ve diğer radyasyon formları gibi dış faktörlerle oluşur.

Sigara kan akımını azaltıyor...

- Sigaradaki nikotin, derideki kan damarlarında daralmaya yol açıp, vazokonstrüktif etkiyle, damarın beslediği dokunun yeterli oksijen almasını engellemektedir.
- Kanın oksijen miktarı azalır, eritropoietin artışı vizkozitesinin artışına yol açar....

Kronik ve yoğun sigara tiryakilerindeki görünüm, "smoker's face" (tiryaki yüzü) olarak tanımlanmıştır:

- Çenede yüzeysel, yanaklarda derin ve yüzeysel çizgilenmeler,
- Ciltte kaba, pürüzlü görünüm,
- Cildin kollajen ve elastin miktarı azalmış, kuru deri,
- Yüzde kemik yapıyı belirgin hale getiren zayıf, yorgun ve sağlıksız görüntü,
- Serbest radikaller, deride zehirli artıklar birikimi ile, deride gri-boz renklenme,
- Ciltte hafif hiperpigmente ve atrofik görünüm

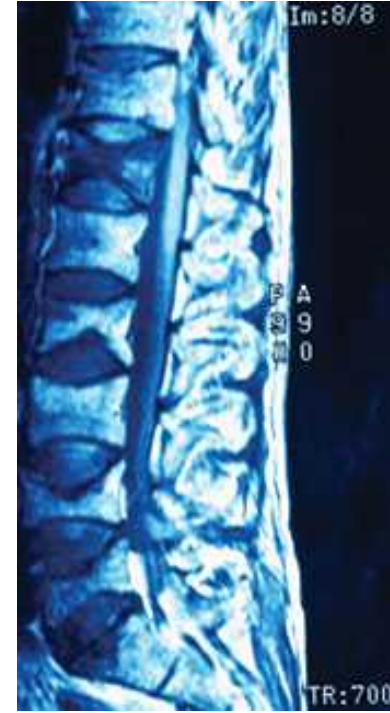

**SAKIN
İNANMAYIN!**

Osteoporoz

Kalça kırıkları
artışı, kemik
dansitesinde
azalma

21 KASIM 2009
SİGARASIZ KADIN GÜNÜ

"kadınlar erkekler gibi sigara içtikleri zaman erkekler gibi ölecekler" ..

"when women smoke like men, they will die like men"

Elanor Wilson...

Sağlıklı yaşlanan kadınlar

